

รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐาน ของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

The Efficiency Pattern for Management Municipality Authority Based on Good Governance in ASEAN

จิรายุ กริพย์สิน และคณะ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ๒) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล และ ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้การศึกษาวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในเทศบาล จำนวน ๓๙๙ ราย ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิด และปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล จำนวน ๗๐ คน ได้แก่ ข้าราชการ กลุ่มอาชีพ ทหาร นักเรียน นักศึกษา แม่ค้า นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, นพทธี จิตรสายธาร รองประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, วันชัย สุขตาม เลขานุการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, อภิชาติ แสงอัมพร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และศศิธร ศูนย์กลาง ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการวิจัยพบว่า

๑. รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒. การบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ๗ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านหลักนิติธรรม คือ การบริหารงานตามกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ด้วยความถูกต้อง ความดีงาม เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม ๒) ด้านหลักคุณธรรม คือ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรยึดมั่นความถูกต้องดีงาม สร้างคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น ๓) ด้านหลักความโปร่งใส คือ กระบวนการทำงาน และกฎเกณฑ์ต่างๆ มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้ ๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคลากร มีส่วนรับรู้การวางแผนการปฏิบัติงานในการทำงานร่วมกัน ๕) ด้านหลักการรับผิดชอบต่อสังคม คือ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร และผู้บริหารใส่ใจต่อปัญหาอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า คือ การบริหารการใช้ทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม และ ๗) ด้านการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

๓. แนวทางการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ควรมีการพิจารณาคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับคำนึงถึงความเป็นธรรมและเสมอภาคในแต่ละกรณี ด้านหลักคุณธรรม ควรมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ มีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ ยึดมั่นในหลักคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ควรมีการสรุปรายงานและเปิดเผยให้สาธารณชนรับทราบอย่างทั่วถึง ควรมีฝ่ายกลั่นกรองหรือฝ่ายตรวจสอบภายในของหน่วยงานมีประสิทธิภาพเพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรเพิ่มช่องทางหรือวิธีการในรับฟังคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาชน ควรเปิดโอกาสให้บุคลากร องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงประชาชนเสนอความคิดเห็น ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ควรมีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานในที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ด้านหลักความคุ้มค่า ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและสังคม ควรใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและสังคม ด้านการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรมีการกระจายอำนาจการบังคับบัญชาในทุกภาคส่วนเพื่อการให้บริการที่ตอบสนองต่อความหลากหลาย

หลายของประชาชนที่มากขึ้นบุคลากรในหน่วยงานควรมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพภายในที่สูงขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เทศบาล, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

This research aimed 1) to study the management of municipal performance based on key good governance 2) to study the management of municipal performance based on key good governance and third. 3) to present a model for managing municipal performance based on key good governance to prepare for the ASEAN community. Research studies using a combination of quantitative research and qualitative research. Quantitative research data from the elderly in the city of 399 cases with multi-stage random sampling method. A questionnaire prepared as a tool to collect data. The nature of the query as well as a closed end and open end, the researchers analyzed the data obtained. By percentage, average, standard deviation. The qualitative research Using interviews with a number of 70 people, including government officials, professional groups, students, soldiers, merchants, tourists. The general public by means of a specific selection. The analysis results showed that the contents consisted of context.

The result found that:

1. The form of municipal management efficiency based on good governance principles to prepare for the ASEAN community as a whole have an average level. Considering it was found that the model effective municipal management based on good governance principles to prepare for the ASEAN community. The side with the most integrity, the second is the principle of transparency. The rule of law the main value the principle involved the main responsibility and the average minimum is for the administration to prepare for the ASEAN community.

2. Management of municipal effective on the basis of good governance seven aspects: 1) the rule of law is the administration of law. regulations with accuracy so that is a good example to society, 2) the moral duty is to uphold the validity of the staff is

pretty good. The quality of life of people in the society for the better, 3) the primary process is transparent and rules. Are disclosed upfront. Can detect, 4) The principle involved is that the administration allow personnel to recognize the operational planning in collaboration 5) the principle of responsibility of duty of personnel and management's attention to the problem. a social responsibility, 6) the main value is the use of administrative resources. Operating properly and 7) management to prepare for the ASEAN community. Each side has an average level.

3. Guidelines for the management of municipal performance based on key good governance to prepare for the ASEAN community as a whole that the rule of law. Should be considered out of order and regulations. It is said that legal procedures by the relevant ministries, including the reasons. should be considered regardless of the order or regulation is fair and equitable in each case. The moral principles the management and staff should have the honesty to perform their duties. Hospitality available adherence to moral principles Moral and ethical the management and staff should adhere to the principle of duty to the authorities and the public. The principle of transparency administration and activities the report should be finalized and disclosed to the public acknowledgment. Parties should scrutinize the internal audit department or agency powerful enough to perform their duties. The principle involved the management and staff should be added to the channel or listen to the advice and suggestions from the public and private sectors, including the public. Should allow staff governmental and private sectors, including public comments on the proposed administration. The main responsibility there should be monitoring and managing performance in the implementation of it. There should be advised that information. Pay attention to the problems of people and society seriously. The study came to fix the problem. The main value should use its resources are limited. And contributes to the interest of the public and society. Should spend wisely and maximize the authorities and society. Management to prepare for the ASEAN community. There should be a decentralization of command in all sectors to provide services that respond to a variety of people more. Personnel departments should strive to achieve operational effectiveness and quality within higher.

Keywords: Management, Local Government, Municipality, Good Governance

๑. บทนำ

หลักธรรมาภิบาล หรืออาจเรียกได้ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐ และบรรษัทภิบาล ฯลฯ ซึ่งเรารู้จักกันในนาม Good Governance หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรม ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน^๑ ได้เข้ามาเผยแพร่สู่สังคมไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นช่วงของการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ อันเป็นผลมาจากความบกพร่องและการหย่อนประสิทธิภาพของกลไก ด้านการบริหารจัดการในระดับชาติและระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงการทุจริตและการกระทำผิดจริยธรรมในวิชาชีพหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผลมาจากการขาดการบริหารจัดการที่ดี หรือที่เรียกว่า “ธรรมาภิบาล (Bad Governance)” นั่นเอง กระทั่งได้เกิดกระแสการตื่นตัวในเรื่องของการบริหารจัดการที่ดีจากองค์กรพัฒนาทั้งใน

ประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนักวิชาการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการที่ดีในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไทยต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาใช้ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและการบริหารงานภาครัฐ โดยมีหลักการพื้นฐานที่สำคัญคือ หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความสำนึกรับผิดชอบ และหลักประสิทธิภาพประสิทธิผล^๒

แนวคิดเรื่อง ธรรมาภิบาล มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการนำแนวคิดไปปรับใช้กับหน่วยงานอย่างเห็นได้ชัด มีการปรับลดขนาดของหน่วยงาน ปรับปรุงการบริหารให้มีคุณภาพมีการบริการสาธารณะต่างๆ เป็นที่พึงพอใจของประชาชน หลักธรรมาภิบาลมีกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า^๓ โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งกำหนดแผนโครงการ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, **คู่มืออธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**, (กรุงเทพมหานคร : สิริวิบุตการพิมพ์, ๒๕๔๖), หน้า ๕.

^๒ ถวิลวดี บุรีกุล, **การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี**, เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการยกระดับการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น People's Audit, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๗), หน้า ๒.

^๓ คนอง โสตา, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปาลาหวายนั้งอำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”, **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์**, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) : หน้า ๘๗.

เพื่อปรับปรุงในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล^๔ และได้นำไปใช้ในหลายองค์กร ทั้งกับภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับภาครัฐได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการบรรลุปเป้าหมายตามมาตรา ๖ ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ การบริหารราชการแผ่นดินไทยในปัจจุบัน ได้ยึดหลักการบริหารราชการในรูปแบบการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ และได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น นับได้ว่าการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นการใช้หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) สู่ประชาชน โดยให้อำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจในกิจการต่างๆ ของสาธารณะประโยชน์ของท้องถิ่นตนเอง โดยมีกรอบภาระหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายกำหนด ให้มีหน้าที่จัดสรรและให้บริการสาธารณะต่างๆ แก่ประชาชนในท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น (Local Government) ทำให้เกิดการถ่ายโอนอำนาจ ทรัพยากร และความรับผิดชอบต่างๆ ไปยังหน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นระบบการปกครองที่มีความใกล้ชิด

กับประชาชนมากที่สุด และเป็นรูปแบบการบริหารการปกครองที่ให้โอกาสแก่ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในท้องถิ่น จึงถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญมาก โดยในปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย ประกอบด้วย รูปแบบท้องถิ่นทั่วไปคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษ คือ พัทยาและกรุงเทพมหานคร

เทศบาลถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานมากที่สุดในปัจจุบัน เทศบาลในประเทศไทย ถือกำเนิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ อย่างไรก็ตามการพัฒนาของเทศบาลไทยในอดีตที่ผ่านมาก็ไม่ก้าวหน้าเท่าใดนัก เนื่องจากยังมีเทศบาลอีกเป็นจำนวนมากที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ และจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลตลอดเวลา เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นับได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสำคัญตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนและการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งได้มีการดำเนินการพัฒนา ตามภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะ และพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ

^๔ บุชบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า), ๒๕๔๖.

ของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่างๆ ก็คือ ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย อันได้แก่ ความร่วมมือภายในหน่วยงานของเทศบาล หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนในเขตเทศบาล ที่ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่าย จะนำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้มีการกระจายอำนาจในการพิจารณา ตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วมกัน เป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลการบริหารงานของภาคราชการ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีของระดับภาครัฐ และระดับประเทศ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของ

หลักธรรมาภิบาล ระดับการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล และนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากร ได้แก่ ข้าราชการ กลุ่มอาชีพ ทหาร นักเรียน นักศึกษา แม่ค้า นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป จำนวน ๓๙๘ ราย ซึ่งได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)^๕ ซึ่งใช้ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ ๙๕% ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach)^๖ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๙๑๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

^๕ พระโมตรี ปริบุญโณ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐) : หน้า ๑๑๕.

^๖ ชญานิษฐ์ ใสตถิโยธิน, “การสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๕๙) : หน้า ๖.

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ชั้นตอนที่ ๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน ๗๐ คน ได้แก่ ข้าราชการ กลุ่มอาชีพ ทหาร นักเรียน นักศึกษา แม่ค้า นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติไว้ว่า ต้องไม่ใช่บุคคลกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ

๔. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางรูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้สรุปผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. สรุปผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

๑.๑ ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๑.๒ ผลการวิเคราะห์การได้รับบริการมาตรฐานการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ ๑) ด้านหลักนิติธรรม โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ๒) ด้านหลักคุณธรรม โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ๓) ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ๕) ด้านหลักการรับผิดชอบ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ และ ๗) ด้านการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๑.๓ ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้ ๑) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ควรให้การส่งเสริมงานด้านหลักนิติธรรม ควรมีการพิจารณาออกคำสั่งและระเบียบต่างๆ ได้มีการกล่าวอ้างกฎหมายตามระเบียบปฏิบัติตามกระทรวงที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเหตุผล ๒) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ควรให้การส่งเสริมงานด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารงานและบุคลากรควรมีความ

ชื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ มีไมตรีจิตพร้อม ให้บริการ ยึดมั่นในหลักคุณธรรม ศีลธรรม และ จริยธรรม ๓) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ควร ให้การส่งเสริมงานด้านหลักความโปร่งใส การ บริหารงานและกิจกรรมต่างๆ ควรมีการสรุป รายงานและเปิดเผยให้สาธารณชนรับทราบอย่าง ทัวถึง ๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วมพบว่า ควรให้การ ส่งเสริมงานด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารงาน และบุคลากร ควรเพิ่มช่องทางหรือวิธีการรับฟัง คำแนะนำ และข้อเสนอแนะจากองค์กรภาครัฐและ ภาคเอกชน รวมถึงประชาชน ๕) ด้านหลักความ รับผิดชอบ พบว่า ควรให้การส่งเสริมงานด้านหลัก ความรับผิดชอบ ควรมีการติดตามประเมินผล และ จัดการกับผลการปฏิบัติงานในที่ได้ดำเนินการไป แล้ว ๖) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ควรให้การส่ง เสริมงานด้านหลักความคุ้มค่า ควรใช้ทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัด และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ส่วนรวมและสังคม และ ๗) ด้านการบริหารจัดการ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ควรให้การส่งเสริมงานด้านการบริหาร จัดการ เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคม อาเซียน ควรมีการกระจายอำนาจการบังคับบัญชา ในทุกภาคส่วน เพื่อการให้บริการที่ตอบสนองต่อ ความหลากหลายของประชาชนที่มากขึ้น และ บุคลากรในหน่วยงานควรมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณภาพภายในที่สูงขึ้น

๒. สรุปผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

๒.๑ ด้านหลักนิติธรรม จากการ สัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนมองว่ายัง มีการละเลย ไม่มีระเบียบในการตักเตือนเรื่องการ

จอตกรบริเวณโดยรอบสถานีรถไฟ มีการมาตรวจ สอบน้อยมากไม่มีการลงโทษ อยากให้เน้นในเรื่อง ความปลอดภัยทางการจราจร และอยากให้มีการ ออกคำสั่งและระเบียบต่างๆ ให้ชัดเจน ไม่เลือก ปฏิบัติดีอยู่แล้วและอยากให้ดีขึ้นมากกว่านี้

๒.๒ ด้านหลักคุณธรรม จากการ สัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มองว่ามีการปฏิบัติงานด้วยความพร้อมและเต็มใจ ให้บริการ ไม่เลือกปฏิบัติดูแลเท่าที่ควรและเห็นมี แค่บางส่วน ผู้บริหารงานยิ้มแย้มแจ่มใสให้กับ ประชาชนที่มาใช้บริการ การปฏิบัติตนอยู่ในหลัก คุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม

๒.๓ ด้านหลักความโปร่งใส จากการ สัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มองว่า กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนิน กิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถ ตรวจสอบได้

๒.๔ ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากการ สัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มองว่า ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความ เข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วน

๒.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ จากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชน

ส่วนใหญ่มองว่า ไม่ค่อยมีการเข้ามาควบคุมดูแลอย่างทั่วถึงและยังไม่ครอบคลุม มีการเอาใจใส่ต่อปัญหาของบุคลากรและสังคมอย่างจริงจัง การจัดการด้านบริการสาธารณะยังไม่ค่อยพร้อม ไม่เลือกปฏิบัติ และให้บริการต่างๆ ด้วยความรับผิดชอบ ตอบสนองความต้องการของสังคม มีการติดตามประเมินผลและจัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ โครงการ กิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ชัดเจน

๒.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า จากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มองว่า มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและสังคม

๒.๗ ด้านหลักการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มองว่า ยังขาดความพร้อมเรื่องการจรรยาบรรณและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ สัญญาณไฟแดงที่เก่าและชำรุดควรได้รับการปรับปรุง เปิดโอกาสให้บุคลากรองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาชนเข้ามาตรวจสอบการบริหารมีความถูกต้องโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถตรวจสอบได้ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ทางด้านการท่องเที่ยวยังไม่พอสามารที่จะรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะเข้ามา เพราะเหมือนไม่ค่อยพร้อมในหลายๆ ด้าน และในส่วนของประชาชน

และบุคลากรในเมืองก็ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องการใช้ทักษะทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษยังไม่ชำนาญ เกี่ยวกับความสามารถในการพูด การสื่อสารกับชาวต่างชาติและนักท่องเที่ยวได้

๕. อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาลเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อภิปรายผลได้ดังนี้

๑. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองสุรินทร์มีการบริหารงานตามกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ด้วยความถูกต้อง ความดีงาม เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคมและมีกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนหรือบุคลากร มีการพิจารณาออกคำสั่งและระเบียบต่างๆ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของประชาชนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา^๓ ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า เทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่างๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา

^๓ สุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา, “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๔๗.

๒. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองสุรินทร์ ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรยึดมั่นความถูกต้องดีงาม สร้างคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น ผู้บริหารงานและบุคลากรมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ และผู้บริหารงานและบุคลากรปฏิบัติตนอยู่ในหลักคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรม มีการปฏิบัติงานด้วยความพร้อมและเต็มใจให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับอรรถยญา ม่วงแดง^๔ ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองลำพูน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริการของเทศบาลเมืองลำพูนเพื่อบริการประชาชนภายใต้หลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม โดยพนักงานเทศบาลปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม

๓. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองสุรินทร์ กระบวนการทำงานและกฎเกณฑ์ต่างๆ มีการเปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้มีการบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปรายงานและเปิดเผยให้สาธารณชนรับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับรัชนา ศานติยานนท์^๕ ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย โดยได้ให้ข้อสรุปในภาพรวมว่า

การบริหารจัดการที่ดีเป็นแนวทางปฏิบัติที่ยอมรับในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาในปัจจุบัน จะเน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติและความโปร่งใสในขณะเดียวกันก็ยังคงให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และความยุติธรรม

๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองสุรินทร์ การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้การวางแผนการปฏิบัติงานในการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารงานและบุคลากรยินดีรับฟังคำแนะนำ และข้อเสนอแนะจากองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนรวมถึงประชาชน รวมถึงประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับสุภัทรมาศ จริยเวชช์วัฒนา ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า เทศบาลตำบลบ้านฉาง มีความเสมอภาคและกระจายพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่างๆ ส่วนใหญ่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา

๕. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า

^๔ อรรถยญา ม่วงแดง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองบางลำพูน”, สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๘.

^๕ รัชนา ศานติยานนท์, “รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๔๔.

เทศบาลเมืองสุรินทร์ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร และผู้บริหารใส่ใจต่อปัญหาอย่างมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม ผู้บริหารงานและบุคลากรมีไมตรีจิต พร้อมให้บริการ มีการติดตามประเมินผลและ จัดการกับผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ โครงการ กิจกรรม หรือแผนงานที่แอลงไว้ชัดเจน มีการแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี^{๑๐} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัด ธรรมภิบาล” โดยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับธรรมภิบาล ได้รับการยอมรับว่า เป็นหลักการปกครองที่ดีที่เป็น ประโยชน์ต่อการส่งเสริมสังคมประชาธิปไตย ในประเทศไทย มีการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และตรวจสอบการทำงานของ ภาครัฐ และเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า ถ้าระบบ บริหารราชการมีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

๖. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาล เมืองสุรินทร์ การบริหารการใช้ทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม มีการบริหารงาน และกิจกรรมต่างๆ และเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับอรรถาธิบาย ม่วงแดง^{๑๑} ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของ

ประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลเมืองลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ทราบพึงพอใจหลักความคุ้มค่า โดยเฉพาะเรื่อง มีการจัดสรรตำแหน่งของบุคลากรตามความ เหมาะสม ความชำนาญเฉพาะด้านในหน้าที่ปฏิบัติ

๗. ด้านหลักการบริหารจัดการเพื่อ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า เทศบาลเมืองสุรินทร์ การบริหารจัดการเพื่อเตรียม ความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารระดับ สูงมีบทบาทในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ด้านต่างๆ การดำเนินงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน คุณภาพของการบริการ ซึ่งสอดคล้องกับสุดจิต นิमितกุล^{๑๒} ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการ สร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ระบุหลักการของค่านิยม การ บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ดังนี้ การบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีเป็น แนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกัน อย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริม

^{๑๐} บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมภิบาล”, *รายงานการวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร : สถาบัน พระปกเกล้า), ๒๕๔๖.

^{๑๑} อรรถาธิบาย ม่วงแดง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมือง บางลำพูน”, *สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๘.

^{๑๒} สุดจิต นิमितกุล, *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance)*, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๑๖.

ความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกัน เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญ กระแสโลกยุคปัจจุบัน

๖. ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

การบริหารจัดการเทศบาลเมือง ควรมีกฎหมายหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนหรือบุคลากรที่ชัดเจน ผู้บริหาร และบุคลากรควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ควรบริหารด้วยความถูกต้องโปร่งใสและก่อให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด และสามารถตรวจสอบได้ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากร องค์กรภาครัฐและเอกชนรวมถึงประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม แลกเปลี่ยน เสนอความคิดเห็น เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา ควรเน้นการให้บริการสาธารณะเป็นหลักอย่างมีคุณภาพและเกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษเดียวกัน และรูปแบบทั่วไป และควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทศบาลเมือง สุรินทร์ในมิติอื่นๆ อาทิ เช่น การเมือง สังคม และ เศรษฐกิจ ในการบริหารจัดการเทศบาลเพื่อการพัฒนาให้ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ :

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. **คู่มืออธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพมหานคร : สิริบุตการพิมพ์, ๒๕๕๖.

สุดจิต นิमितกุล. **กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดีในการปกครองที่ดี (Good Governance)**. กรุงเทพมหานคร : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๕๓.

(๒) วารสาร :

คนอง โสดา. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าหวายนั่ง อำเภอ บ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. **วารสารวิชาการธรรมทรรศน์**, ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙).

ชญาณิชฐ์ โสทธิโยธิน. “การสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒”. *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๓ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๕๙).

พระไมตรี ปริบุญโณ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม”. *วารสารวิชาการธรรมศาสตร์*, ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๐).

(๓) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย :

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี. “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”. *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๖.

รัชนา ศานติยานนท์. “รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย”. *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

สุภัทรมาศ จรรย์เวชวัฒน์. “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง”. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๗.

อรัญญา ม่วงแดง. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองบางลำพูน”. *สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.